

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Arnarhvoli, 101 Reykjavík

23. október 2025

Aðgengi að vefsetrum og smáforritum opinberra aðila

Umsögn Barnaheilla – Save the Children á Íslandi við mál nr. 200/2025 í samráðsgátt stjórnvalda

Barnaheill – Save the Children á Íslandi hafa áður skilað umsögn um áform ráðuneytisins um frumvarpið (mál nr. 170/2025) og sjá ástæðu til að ítreka þær athugasemdir sem þar komu fram.

Þær aðgengiskröfur sem ráðuneytið setur fram í frumvarpsdrögunum byggja á fjórum grunnstoðum um vefaðgengi. Í samræmi við markmið laganna er þeim viðmiðum sérstaklega ætlað að tryggja fötluðu fólki aðgengi að vefsetrum og smáforritum. Hönnun á þessum forsendum nýtist hins vegar til að auðvelda öllum almenningi aðgengi - og þar á meðal börnum.

Eins og sést í greinargerð um 4. gr. snúa þessar fjórar grunnstoðir fyrst og fremst að viðmótshönnun. Í fyrri umsögn Barnaheilla er bent á þá miklu hindrun sem rafræn skilríki eru orðin fyrir aðgang ýmissa hópa að opinberum vefsvæðum. Þó svo að tilskipunin nái ekki yfir rafræn skilríki, þá hlýtur ráðuneytið að þurfa að horfa til þess veruleika sem birtist í hönnun vefsetra opinberra aðila hér á landi og leysa úr þeim vanda sem rafræn skilríki valda. Barnaheill kalla eftir því að við frumvarpið sé bætt raunverulegum úrbótum á þessari stöðu. Að öðrum kosti mun aldrei nást að uppfylla markmið frumvarpsins um að vefsetur og smáforrit opinberra aðila séu aðgengileg öllum – síst af öllu fötluðu fólki.

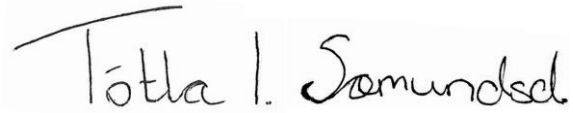
Þá telja Barnaheill að gildissvið frumvarpsins þurfi frekari skoðunar við. Um að ræða beina innleiðingu úr Evróputilskipuninni, sem er ástæða til að skoða hvort þurfi að laga betur að íslensku samhengi.

Annars vegar ber að nefna þá undanþágu sem er veitt vefsetrum á vegum útvarpsrekenda í almannapágu. Aðgengi allra að miðlum Ríkisútvarpsins er meðal áhersluatriða í þjónustusamningi stjórnvalda við RÚV og því erfitt að sjá hvers vegna ekki megi gera sömu kröfur til þess mikilvæga fjölmiðils í almannapágu og gerðar eru til annarra vefsetra opinberra aðila.

Hins vegar kann að vera ástæða til að endurmeta áhrif frumvarpsins á frjáls félagasamtök, sem í fylgiskjali eru „lítil eða engin bein áhrif“. Frumvarpinu er ekki ætlað að ná yfir vefsetur eða smáforrit á vegum frjálsra félagasamtaka, „nema þau veiti þjónustu sem er nauðsynleg almenningi eða þjónustu sem beinist sérstaklega að þörfum fatlaðs fólks.“ Mörg stærstu félagasamtök landsins sinna nauðsynlegri þjónustu sem ekki er sinnt af hinu opinbera – mætti þar nefna björgunarsveitir og SÁÁ, eða fjölda samtaka sjúklinga og aðstandenda þeirra. Það telst að sjálfsögðu jákvætt að aðgangshindrunum sé rutt úr vegi á vefsetrum félagasamtaka

líkt og annars staðar í samfélaginu, en ráðuneytið þarf að gera betur grein fyrir því hversu víðtæk áhrifin kunna að vera áður en frumvarpið verður lagt fyrir Alþingi.

Virðingarfyllst,

Tóttla I. Sæmundsdóttir

Framkvæmdastjóri Barnaheilla – Save the Children á Íslandi

Barnaheill